

УДК 351:342.71

DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.6.41>

Мартянова Руслана Анатоліївна,

приватна практика, юрист з міграційного права

м. Хмельницький, Україна

ORCID ID: 0000-0002-6856-1109

МЕХАНІЗМ ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ІНОЗЕМЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА ЗА ПОРУШЕННЯ МІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

MECHANISM OF BRINGING FOREIGNERS AND STATELESS PERSONS TO ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY FOR VIOLATION OF MIGRATION LEGISLATION

У статті здійснено дослідження механізму притягнення до адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства за порушення законодавства, що забезпечується уповноваженими органами Державної міграційної служби України, з урахуванням внесених змін на підставі Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вдосконалення законодавства у сфері міграції» від 29.06.2023 р. № 3196-IX [18].

Доведено, що головним детермінантом адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства є специфіка їх правового статусу перебування на території України. Визначено правовий статус перебування іноземців та осіб без громадянства, які знаходяться на території України на законних підставах та з порушенням міграційного законодавства, що регулюється КУпАП, законами та іншими нормативно-правовими актами.

Розглянуто нормативно-правові акти, які визначають дозволений строк перебування та проживання на території України іноземними громадянами. Визначено та систематизовано адміністративні правопорушення, які свідчать про порушення законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства.

Визначено порядок здійснення органами Державної міграційної служби заходів спрямованих на забезпечення контролю за перебуванням іноземців на території України, та їх повноваження щодо накладання адміністративного стягнення за порушення законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства, невиконання рішення про заборону в'їзду в Україну, невиконання обов'язків приймаючої сторони та незаконне сприяння іноземцям або особам без громадянства в ухиленні від виїзду з України.

В ході дослідження зроблено висновок про те, що органи ДМС, в межах свої повноважень, мають право накладати адміністративне стягнення лише у разі встановлення факту адміністративного правопорушення, в тому числі перевищення дозволеного строку перебування іноземцем або особою без громадянства, який на законних підставах здійснив в'їзд на територію України. Запропоновано шляхи вирішення вказаної проблематики.

Ключові слова: правовий статус іноземців та осіб без громадянства, адміністративний проступок, адміністративна відповідальність, міграційна служба.

The article examines the mechanism of bringing foreigners and stateless persons to administrative responsibility for violations of legislation, which is ensured by the authorized bodies of the State Migration Service of Ukraine, taking into account the amendments made on the basis of the Law of Ukraine "On Amendments to the Code of Ukraine on Administrative Offenses to Improve Legislation in the Field of of migration" dated June 29, 2023 No. 3196-IX.

It has been proven that the main determinant of the administrative responsibility of foreigners and stateless persons is the peculiarities of their legal status of stay in the territory of Ukraine. The legal regime of stay of foreigners and stateless persons who are in the territory of Ukraine on legal grounds and in violation of the migration legislation regulated by the Code of Ukraine on Administrative Offenses, laws and other regulatory legal acts is defined.

The regulatory legal acts that determine the permitted period of stay and residence on the territory of Ukraine of foreign citizens have been considered. Administrative offenses were identified and systematized, which indicate a violation of the legislation on the legal status of foreigners and stateless persons.

The procedure for implementation by the State Migration Service of measures aimed at ensuring control over the stay of foreigners on the territory of Ukraine, and their authority to impose an administrative penalty for violating the legislation on the legal status of foreigners and stateless persons, non-fulfillment of the decision to ban entry to Ukraine, non-fulfillment of obligations of the receiving party and illegal assistance to foreigners or stateless persons in evading departure from Ukraine.

In the course of the study, it was concluded that within the scope of their powers, the bodies of the SBI have the right to impose an administrative penalty only in case of establishing the fact of an administrative offense, including exceeding the permitted limit. the period of stay of a foreigner or stateless person who entered the territory of Ukraine on legal grounds. Ways to solve the specified problems are proposed.

Key words: legal status of foreigners and stateless persons, administrative offense, administrative responsibility, migration service.

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Після обрання курсу України на євроінтеграцію, пріоритетом держави визначено посилення контролю за дотриманням міграційного законодавства всередині держави. Це, відповідно визначає необхідність удосконалення законодавства у сфері протидії нелегальній міграції, застосування органами влади адміністративних примусів, притягнення до адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства за порушення міграційного законодавства, які повинні бути наближені до міжнародних стандартів Європейського Союзу та відповідати сьогоденню і взятим Україною міжнародних зобов'язань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій та виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Питанню протидії нелегальній міграції та механізмам адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства за порушення міграційного законодавства присвячено праці відомих вчених: К. Гусаров, Д. Голобородько, О. Кузьменко, Н. Бортник та ін.

Однак у 2023 р. було прийнято значну кількість нормативно-правових актів спрямованих на протидію нелегальній міграції на державному кордоні та всередині держави. Тому питання дослідження відповідальності іноземців та осіб без громадянства за порушення міграційного законодавства, в умовах воєнного стану, та повноваження органів влади у сфері протидії нелегальній міграції є актуальним та потребує дослідження.

Мета статті – визначення механізму адміністративної відповідальності за порушення іноземцями та особами без громадянства законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства уповноваженими органами Державної міграційної служби України, у зв'язку із внесеними змінами у законодавство.

Виклад основного матеріалу. Безсумніву, попри значну розгалуженість та значну кількість суб'єктів протидії нелегальної міграції, основний контроль за перебуванням іноземців та осіб без громадянства, біженців та інших визначених категорій мігрантів, які знаходяться на території держави належить Державній міграційній службі України (далі – ДМС), її територіальним органам та підрозділам, які у визначених законом випадках притягують порушників до адміністративної відповідальності та ін.

Варто вказати, що автором, повноваження ДМС у сфері протидії нелегальній міграції аналізуються та розглядаються через призму повноважень визначених у п. 4 Положення про Державну міграційну службу України №360 від 20.06.

2014 р. та інших нормативно-правових актів, які визначають напрям діяльності у цій сфері [12].

Отже, Державна міграційна служба України відповідно до покладених на неї завдань (п. 4 Положення): здійснює державний контроль за дотриманням міграційного законодавства (пп. 33 п. 4); притягує порушників до адміністративної відповідальності (пп. 33 п. 4); виконує у межах повноважень, передбачених законом, правозастосовні і правоохоронні функції (пп. 38 п. 4) [12].

Єдиний нормативний акт, який передбачає відповідальність за адміністративне правопорушення іноземцями та особами без громадянства законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства є Кодекс України про адміністративні правопорушення [4].

Відповідно до ст.222⁻² КУпАП ДМС розглядає справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства (ст. 203), невиконання рішення про заборону в'їзду в Україну (ст. 203⁻¹), ст. 205 [4].

Крім того, зі змісту ст.205 КУпАП вбачається, що до повноважень органів ДМС належить накладання адміністративного стягнення на громадян України, іноземців та осіб без громадянства, посадових осіб підприємств, установ та організацій, органів державної влади та місцевого самоврядування, які запросили в Україну чи приймають в Україні іноземців та осіб без громадянства, та своєчасно не вжили заходів спрямованих на отримання документів на право проживання в Україні, або не повідомили про припинення підстав для подальшого перебування осіб, яких запросили в Україну. Тобто, не виконали обов'язки приймаючої сторони.

Також, зі змісту ст.204 КУпАП до повноважень органів ДМС належать повноваження застосовувати адміністративні стягнення до осіб, які сприяли іноземцям або особам без громадянства в ухиленні від виїзду з України після закінчення дозволеного строку перебування, в тому числі отриманні документів на право перебування чи проживання в Україні по підробленим документам та ін.

Головним детермінантом адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства є специфіка їх правового статусу. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства, які перебувають на законних підставах на території України, визначено у ст. 26 Конституції України, якою гарантовано ті ж самі права і свободи як і громадянам України, а також ти ж самі обов'язки, за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України.

Відповідно до п.7 ст.1 Закону України «Про іноземців та осіб без громадянства» іноземці та особи без громадянства, які в установленому законодавством чи міжнародним договором України порядку в'їхали в Україну та постійно або тимчасово проживають на її території, або тимчасово перебувають в Україні – вважаються особами, які на законних підставах перебувають в Україні [19].

Науковець А. Герич за ознаками перебування іноземців та осіб без громадянства на території держави (тимчасово та постійно) виділив три групи осіб: 1) особи, які постійно проживають на території України; 2) особи, які тимчасово проживають на території України; 3) біженці та шукачі притулку [1, с. 128].

З цього приводу автором узагальнено усі терміни, які визначають підстави перебування іноземців та ОБГ на території України, що систематизовано та відображено у табл. 1.

Тобто лише ці терміни, є визначальними для правового статусу перебування іноземців та осіб без громадянства на території України.

Відповідно до ст. 16 КУпАП іноземці і особи без громадянства, які перебувають на території України, підлягають адміністративній відпові-

дальності на загальних підставах з громадянами України. Тобто до іноземців та осіб без громадянства застосовуються види адміністративного стягнення, визначені ст. 24 КУпАП, однак законами України можуть бути встановлено й інші види адміністративних стягнень.

Звертаючись до нормативно-правових дефініцій у КУпАП, слід вказати, що такої категорії як «адміністративна відповідальність» в чинному законодавстві відсутня. Усі визначення такого поняття використовуються у дослідженнях науковців та залишаються одними із суперечливих питань.

Вчена І. Комарницька зазначає, що «поняття адміністративної відповідальності є доволі складним явищем як юридичної, так і соціальної та правової відповідальності, із загальними й спеціальними ознаками» [5, с. 159]. На думку Ю. Дрофич це «комплексним правовим механізмом реагування держави на прояв адміністративної протиправності, що містить матеріально-правові підстави та процесуальний порядок провадження у справах про адміністративні правопорушення» [2, с. 25].

20.08.2023 р. набув чинності закон «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вдосконалення законодав-

Таблиця 1

Терміни, які вживаються в законодавстві України

Термін	Визначення	Правова підстава
<i>іммігрант</i>	іноземець чи ОБГ, який отримав дозвіл на імміграцію і залишився в Україні на постійне проживання	ЗУ «Про імміграцію»
<i>іноземець</i>	особа, яка не перебуває у громадянстві України і є громадянином (підданим) іншої держави або держав	ЗУ «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»
<i>особа без громадянства</i>	особа, яку жодна держава відповідно до свого законодавства не вважає своїм громадянином	ЗУ «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»
<i>іноземці та особи без громадянства перебувають на території України на законних підставах</i>	в установленому законодавством чи міжнародним договором України порядку в'їхали в Україну та постійно або тимчасово проживають на її території, або тимчасово перебувають в Україні	ЗУ «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»
<i>біженець</i>	з моменту визнання особи біженцем в Україні або надання притулку в Україні, вважається такою, що постійно проживає на території України	ч. 2 ст. 4 ЗУ «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»
<i>особа, яка потребує додаткового захисту</i>	з моменту визнання особою, що потребує додаткового захисту, або якій надано тимчасовий захист в Україні, на період дії обставин, за наявності яких додатковий чи тимчасовий захист було надано	ч. 3 ст. 4 ЗУ «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»
<i>нелегальний мігрант</i>	іноземець або ОБГ, які не звернулися із заявою про надання статусу біженця чи отримання притулку в Україні, після перетину кордону, а також іноземець або ОБГ, які законно прибули в Україну, але після закінчення визначеного їм терміну перебування втратили підстави для подальшого перебування»	ЗУ «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»

Джерело: узагальнено автором

ства у сфері міграції» від 29.06.2023 № 3196-ІХ, яким внесено зміни до КУпАП, зокрема, ст. 255, 262, 263, в тому числі статті 203, 205, які викладені в новій редакції [18]. Отже, ДМС в межах повноважень, застосовує адміністративне стягнення у вигляді штрафу за адміністративні порушення передбаченні ст.203, ст.203⁻¹, ст.204, ст.205 КУпАП.

Відповідно до ст. 203 «Порушення іноземцями та особами без громадянства законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», такими підставами є: ч. 1 статті – «перевищення іноземцем або особою без громадянства встановленого строку перебування в Україні *не більш як на 30 днів*, а так само недодержання ними встановлених законодавством вимог транзитного проїзду через територію України або вимог декларування чи реєстрації місця проживання (перебування); ч. 2 статті – перевищення іноземцем або особою без громадянства встановленого строку перебування в Україні *більш як на 30 днів*, а так само проживання на території України без документів на право проживання (перебування) в Україні, за недійсними документами чи документами, термін дії яких закінчився» [4;18].

Таким чином великого значення має встановлення факту адміністративного проступку, що насамперед підтверджує перевищення іноземцем або особою без громадянства встановленого строку перебування в Україні.

Відповідно до п.4 Порядку обчислення строку тимчасового перебування в Україні іноземців, які є громадянами держав з безвізовим порядком

в'їзду, затвердженого наказом МВС України від 20.07.2015 року №884, під час перебування на території України обчислення дозволеного іноземцю строку перебування здійснюють посадові особи ДМС шляхом відрахування 180 днів назад від дня контролю. Іноземець не порушив зазначений строк, якщо в межах цього 180-денного періоду він перебував на території України не більше 90 днів [13].

16.09.2023 р. набрала чинності Постанова Кабінету Міністрів України № 979 від 12.09.2023 р. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства у сфері міграції» [17].

Відповідно до пункту 2 Порядку продовження строку перебування та тимчасового проживання, продовження та скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України, затвердженого Постановою КМУ від 15.02 2012 р. № 150, іноземці та особи без громадянства, які на законній підставі прибули в Україну, можуть тимчасово перебувати на її території:

1) протягом наданого візою дозволу в межах строку дії візи у разі в'їзду осіб без громадянства чи іноземців, які є громадянами держав з візовим порядком в'їзду, якщо інший строк не визначено міжнародними договорами України;

2) не більш як 90 днів протягом 180 днів у разі в'їзду іноземців, які є громадянами держав з безвізовим порядком в'їзду, якщо інший строк

Таблиця 2

Порушення законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства (нелегальний мігрант)

	Нормативно-правовий акт	Порушення міграційного законодавства іноземцями або особами без громадянства
1	Порядок № 884 Порядок № 150	які здійснили в'їзд в Україну з держав з безвізовим порядком в'їзду з приватною метою та після завершення дозволеного строку перебування не залишили межі держави
2	Порядок № 884 Порядок № 150	які здійснили в'їзд в Україну з держав з візовим порядком в'їзду з метою, визначеною у візі, проте після завершення строку дії візи не продовжили строк перебування та перейшли на нелегальне становище
3	Постанова КМУ № 322	які в семиденний термін після скасування тимчасової посвідки, завершення строку її дії, відмови у видачі тимчасової посвідки не залишили межі держави та перейшли на нелегальне становище
4	Постанова КМУ №321	які в семиденний термін після скасування посвідки на постійне проживання в Україні не залишили межі держави та перейшли на нелегальне становище
5	Закон № 3717-VI	які з метою притулку в Україні в п'ятиденний термін не звернулись із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту
6	Закон № 2491-III	після скасування дозволу на імміграцію протягом одного місяця не залишили межі держави (якщо таке рішення не оскаржується в судовому порядку)
7	Порядок № 150	не здійснили виїзд з України у встановлений термін, визначений у рішенні про скорочення строку тимчасового перебування (якщо таке рішення не оскаржується в ДМС або судовому порядку)
8	Закон №2491-III	яким відмовлено у дозволі на імміграцію в Україну (якщо таке рішення не оскаржується в судовому порядку, тощо).

Джерело: складено автором

не визначено законодавством та міжнародними договорами України [14].

Отже, із цього вбачається, що ДМС, в межах свої повноважень, обчислює строк тимчасового перебування на території України відповідно до п.2 Порядку, лише у разі прибуття іноземця або особою без громадянства в Україну *на законній підставі*.

Зі змісту ст.203 КУпАП можна зробити висновок, що усі порушення, які будуть вважатися порушенням строку дозволеного перебування, є підставою для застосування адміністративного стягнення. Разом з тим, які ці порушення, і коли вони настають, і як правильно обчислювати дозволений строк у різних випадках, поки напрацьовань не має.

На думку автора, аналізуючи законодавство, з урахуванням змісту ч. 1, ч. 2 ст. 203 КУпАП, можна зробити висновок про те, що до нелегальних мігрантів слід віднести осіб, які вчинили наступні адміністративні правопорушення, що систематизовано у табл. 2.

Варто вказати, що кількість осіб, відносно яких працівниками органів ДМС було винесено постанову про накладання адміністративного стягнення на підставі ст. 203 КУпАП змінювалась під впливом змін законодавства, зокрема, збільшення кількості нелегальних мігрантів (2019 р.), запровадження карантинних заходів на території держави (2020–2021 р.р.) та широкомасштабного вторгнення росії в Україну (триває з 24.02.2023 р.), що автором подано у табл. 3.

Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення регулюється Інструкцією з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною міграційною службою України, яка встановлює порядок оформлення, розгляду та обліку справ про адміністративні правопорушення посадовими особами Державної міграційної служби України [3].

Як вже зазначалось вище, іноземець та особа без громадянства переходять у статус нелегального мігранта після перевищення іноземцем або особою без громадянства встановленого строку

перебування в Україні. Таким чином великого значення має встановлення факту адміністративного проступку, що свідчить про умисел іноземця у ухиленні від виїзду з України у відповідний термін.

Європейський суд з прав людини, у своєму рішенні від 10 лютого 1995 р. у справі «Аллєне де Рібєрмон проти Франції» підкреслив, що сфера застосування принципу презумпції невинуватості є значно ширшою: він обов'язковий не лише для кримінального суду, який вирішує питання про обґрунтованість обвинувачення, а й для всіх інших органів держави.

З цього приводу суди акцентують увагу на тому, що постанова про притягнення до адміністративної відповідальності є рішенням суб'єкта владних повноважень, актом індивідуальної дії, який встановлює відповідні права та обов'язки для особи, щодо якої він винесений.

Таке рішення суб'єкта владних повноважень має бути обґрунтованим на момент його прийняття, оскільки воно має значимі наслідки для суб'єктів приватного права, що знаходяться в нерівному положенні по відношенні до суб'єкта владних повноважень.

Аналогічна позиція викладена в постанові Верховного Суду від 30.05.2018 року у справі №337/3389/16-а (2-а/337/154/2016).

Також варто зазначити, що уповноважена посадова особа при підготовці до розгляду справи про адміністративне правопорушення має з'ясувати такі питання: чи належить до її компетенції розгляд цієї справи; чи правильно складено протокол про адміністративне правопорушення та інші матеріали справи (за їх наявності).

Розглядаючи механізм притягнення до адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства за порушення міграційного законодавства, доречно вказати, на ст.203⁻¹ «Невиконання рішення про заборону в'їзду в Україну» КУпАП, якою передбачено адміністративне стягнення у вигляді штрафу, яка було внесена до КУпАП на підставі Закону №2293-VIII [16]. Цим же Законом було внесено зміни у ч.3 ст.13 Закону № 3717-VI,

Таблиця 3

Адміністративні стягнення, застосовані до іноземців та ОБГ органами ДМС (2019–2023 р.р.)

КУпАП	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 (9 міс.)
ст. 203	26 798	10 664	17 123	10 557	6 275
ст. 203 1	123	16	38	11	15
ст. 204	532	319	487	239	72
ст. 205	5826	2374	3326	1740	1160
ст. 206	339	139	244	78	65

Джерело: узагальнено автором [7–11]

де передбачено, що у разі невиконання рішення про заборону подальшого в'їзду в Україну, таким іноземцям забороняється подальший в'їзд в Україну строком на десять років.

При цьому необхідно розуміти, що це має бути доведений адміністративний проступок, за яким настає адміністративна відповідальність. Тобто умисел іноземця щодо невиконання рішення про заборону в'їзду в Україну, підтверджений письмовими доказами та наявністю фізично іноземця або особи без громадянства на території України. До прикладу серед громадян Республіки Азербайджан декілька років існувала практика зміни закінчення прізвище, яка є закріпленою на законодавчому рівні Азербайджану (був – Алієв (ALIYEV), став – Алізада (ALIZADA) [6].

Звичайно, постає запитання у механізмі документального доведення факту того, що іноземний громадянин відносно якого прийнято рішення про заборону в'їзду в Україну та іноземний громадянин який в'їхав за новим паспортним документом – це одна і та ж особа. Однак, не дивлячись на усі «перепони» та не зовсім зрозумілі процедури, в 2019 р. органами ДМС було прийнято 123 таких рішень (таб.2.) [11].

Крім того, постає інше питання, які подальші заходи повинні бути застосовані органами ДМС до іноземця, у разі наявності підстав вважати, що іноземець прибув на територію України поза пунктами пропуску державного кордону? Тобто, коли ДМС здійснюючи перевірку дотримання строку перебування встановлює відсутність законного в'їзду в Україну чи наявність у паспорті відмінок перетину кордону, які відсутні в «Аркані» [6].

На думку автора, беручи до уваги ст. 332² КК України, яка передбачає кримінальну відповідальність за перетин державного кордону України особою, які заборонено в'їзд в Україну, необхідно налагодити механізм співпраці між ДМС та органами ДПСУ, НП, СБУ.

Тобто, у разі притягнення до адміністративної відповідальності на підставі ст. 203¹ необхідно повідомляти відповідні структурні підрозділи, до повноважень яких віднесено здійснення вказаних

заходів, тобто, органи Національної поліції та Служба безпеки України [6].

Тому на думку автора адміністративна відповідальність іноземців та осіб без громадянства є різновидом адміністративно-правового заходу, який застосовується до осіб, які порушили законодавство про правовий статус іноземців та осіб без громадянства, внаслідок яких уповноваженими органами влади, з дотриманням всиновлених процедур, накладається адміністративне стягнення у вигляді штрафу.

Висновки. Підводячи підсумок, слід зробити висновок, що ДМС в межах повноважень, може винести постанову про накладання адміністративного стягнення лише у разі: встановлення факту перевищення дозволеного строку перебування іноземцем або особою без громадянства, який на законних підставах здійснив в'їзд на територію України; доведення факту умислу спрямованого на порушення міграційного законодавства, який підтверджується допустимими доказами.

Таким чином на думку автора, необхідно конкретизувати критерії притягнення до адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства на підставі ч. 1 203 КУпАП та ч. 2 ст. 203 КУпАП. Розробити методичні рекомендації, які б визначали порядок обчислення строку тимчасового перебування у разі прийняття рішення про скасування посвідки на тимчасове проживання, у яких випадках буде застосовуватися ч. 1 ст. 203 КУпАП, у яких ч.2 ст.203 КУпАП. Удосконалити механізм притягнення до адміністративної відповідальності осіб, які здійснили в'їзд в Україну поза пунктами державного кордону. Вказане питання залишається актуальним у зв'язку із відсутністю Міграційного кодексу України, великою кількістю законних та підзаконних актів, що визначають права та обов'язки іноземців та осіб без громадянства, адміністративні стягнення та інші заходи примусового характеру, що призводить до недостатньої обізнаності іноземними громадянами своїх прав та обов'язків та створює передумови для вчинення правопорушень у частині службової та професійної діяльності у сфері міграції.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Герич А.Й. Правове регулювання міграційного контролю в Україні : дис. ... канд. юрид. наук. Ужгород, 2020. 187 с.
2. Дрофич Ю.Ф. Поняття та основні ознаки адміністративної відповідальності: аналіз сучасної адміністративно-правової літератури. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2022. Вип. 73, ч. 2. С.18-26. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.73.34>
3. Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною міграційною службою України : Наказ МВС України від 28.08.2013 р. № 825. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1654-13#Text>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

5. Комарницька І. Адміністративна відповідальність: теоретико-правові аспекти. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2020. Т. 7, № 2. С. 155–161. URL: <http://doi.org/10.23939/law2020.26.155>
6. Мартянова Р.А. Застосування заходів адміністративного примусу як засобу протидії нелегальній міграції: безпековий вимір. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2019. Т. 30 (69), № 4. С. 158–165. DOI: <https://doi.org/10.32838/2663-6468/2019.4/28>
7. Показники діяльності ДМС за 2019 р. Державна міграційна служба України. URL: https://dmsu.gov.ua/assets/files/statistic/year/2019_12.pdf
8. Показники діяльності ДМС за 2020 р. Державна міграційна служба України. URL: https://dmsu.gov.ua/assets/files/statistic/year/2020_12.pdf
9. Показники діяльності ДМС за 2021 р. Державна міграційна служба України. URL: https://dmsu.gov.ua/assets/files/statistic/year/2021_12.pdf
10. Показники діяльності ДМС за 2022 р. Державна міграційна служба України. URL: https://dmsu.gov.ua/assets/files/statistic/year/2022_12.pdf
11. Показники діяльності ДМС за 9 місяців 2023 р. Державна міграційна служба URL: https://dmsu.gov.ua/assets/files/statistic/year/2023_9.pdf
12. Положення про Державну міграційну службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2014 р. № 360. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/360-2014-%D0%BF>
13. Порядок обчислення строку тимчасового перебування в Україні іноземців, які є громадянами держав з безвізовим порядком в'їзду : Наказ МВС України від 20.07.2015 р. №884. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0944-15#Text>
14. Порядок продовження строку перебування та тимчасового проживання, продовження та скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.02.2012 р. № 150. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150-2012-%D0%BF#Text>
15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства у сфері міграції : Закон України № 2813-IX від 01.12.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2813-20#Text>
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прикордонної безпеки держави : Закон України від 27.02.2018 р. № 2293-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2293-19#Text>
17. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства у сфері міграції»: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.09.2023 р. № 979. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/979-2023-%D0%BF#Text>
18. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вдосконалення законодавства у сфері міграції : Закон України від 29.06.2023 р. № 3196-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3196-20#Text>
19. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 21.09.2011 р. № 3717-VI. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>